Peame ümber hindama Euroopa rolli uues maailmas – president Metsola pöördumine ELi juhtide poole

Euroopa Parlamendi president Roberta Metsola esines neljapäeval Prantsusmaal Versailles's toimunud Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel järgmise avaldusega.

Austatud presidendid,
austatud peaministrid,
head sõbrad

Mariupol on linn, kus ma ei ole kordagi käinud, kuid selle linna nimi ei lähe mul enam kunagi meelest. Mariupoli sünnitusmaja ja lastehaigla pommitamine läheb ajalukku alatu kuriteona. See on ebainimlik tegu näitab ilmekalt meie ees seisva ohu olemust.

Putini sissetung Ukrainasse lõhkus Euroopas pikka aega püsinud rahu. See on muutnud kõike ja tõenäoliselt alatiseks. Ning meie peame sellele meie kollektiivset julgeolekut ähvardavale tõsisele, tegelikule ja üha suurenevale ohule proportsionaalselt reageerima.

Peame ümber hindama Euroopa rolli uues maailmas.

Esiteks peame kiiresti suurendama investeeringuid kaitsesse ja uuenduslikesse tehnoloogiatesse ning jätkama tõelise julgeoleku- ja kaitseliidu loomist. Tuleb luua liit, mis oleks ennetav, paindlik, kiire ja vastupidav. Liit, mis suudab uute ohtudega võidelda. See tähendab, et tuleb minna sõnadelt tegudele. See tähendab alalise struktureeritud koostöö reformimist.

See tähendab liikmesriikide eelarvete suurendamist ja ELi ühise eelarve arukat kasutamist, et suutlikkuse suurendamist saaks vajaduse korral ühiselt rahastada.

Liidu eelarve on meie peamine solidaarsuse ja ühtekuuluvuse tugevdamise vahend.

Me peame minema kaugemale Euroopa Kaitsefondist ning suunama ELi eelarve meie julgeoleku- ja kaitsepoliitika teenistusse seal, kus see annab lisaväärtust. Peame eelarvet kasutama, et rakendada strateegilist kompassi ja teha teoks kaitseliit.

Euroopa Kaitseagentuur ja teised selles valdkonnas tegutsevad liidu ametid tuleks koondada ELi eelarve alla. Otsides lahendusi, millega jätkata tabude murdmist ja Euroopa kaitse tugevdamist, peaksime seda võimalust uuesti arutama.

Teiseks peame mitmekordistama pingutusi, et vähendada energiasõltuvust Venemaast.

Meie vahetu eesmärk peab olema energiajulgeolek. Julgeoleku aluseks on mitmekesisus – energiaallikate, tarnijate ja tarneteede paljusus.

Praegusel kriisiajal tuleb meeles pidada, et energeetika on ja on alati olnud poliitiline küsimus. Venemaa on sellest juba ammu aru saanud.
Nüüd on liidul aeg saata omalt poolt selge sõnum:

- piirata Venemaa kaupade, sealhulgas gaasi, nafta ja söe importi;
- vaadata üle kõik Venemaa energeetikaettevõtetele antud sertifikaadid;

— tegeleda gaasi hoiustamise võimaluste, gaasi ühishangete ja ühiste rahastamiskavadega;
— suurendada vähese CO_2 heitega energia ja taastuvenergia osakaalu meie energiaallikate jaotuses, kiirendades paketi „Eesmärk 55“ rakendamist.

Meie eesmärk peab olema jõuda täieliku sõltumatuseni Vene gaasist. See on ambitsioonikas eesmärk, kuid vältimatult vajalik.

Euroopa Parlament on taastuvenergia eesmärkide kindel eestvõitleja ning nõuab liikmesriikidevaheliste ühenduste tugevdamist, salvestusvõimsuste suurendamist ja sõltuvuse vähendamist üksikutest tarnijatest. Need meetmed võivad aidata ELil loobuda Venemaa gaasist ja veel enne 2030. aastat kiiresti suurendada omaenda energiaallikate osakaalu. On selge, et kõrgete kliimaeesmärkide saavutamiseks peame minema fossiilkütustelt üle säästvamatele ja puhtamatele energiaallikatele, taastuvatele energiaallikatele, vesinikule, aga ka ohutule ja ajakohasele tuumaenergiale.

Lõppkokkuvõttes ei peaks me olema sunnitud rahastama Ukrainale langevaid pommisid pomme.

Peame uurima energiahindade tõusu ja meetmeid, millega seda võiks leevendada.

Peame suutma neid samme ka meie inimestele selgitada. Sellega seoses võin kinnitada, et Euroopa Parlament ja selle liikmed aitavad Euroopa sõnumit levitada.

Kolmandaks peame rohkem rääkima toiduga kindlustatusest. See teema peab saama ka Euroopa strateegilist autonoomiat käsitlevate arutelude lahutamatuks osaks. Meie tarneahelad peavad muutuma selgemaks ja tugevamaks.

Neljandaks – selline koordineeritus, solidaarsus ja ühtsus, mida oleme Euroopas viimasel ajal näinud, on enneolematu, aga see peab jääma meie edasise tegevuse aluseks.

Liikmesriigid on teinud pingutusi, et võtta meie kogukondadesse ja perekondadesse vastu rohkem kui kaks miljonit ukrainlast. Ulatuslike sanktsioonide kõrval oleme näidanud tegelikku solidaarsust, oleme ukrainlastele avanud pääsu Euroopa kodudesse ja eurooplaste südamesse. Euroopa on end näidanud parimast küljest.

Meie tegevus on olnud kooskõlas meie ambitsioonidega. Oleme Ukrainale andnud abi ja relvastust ning avanud väljavaate Euroopa Liiduga ühinemiseks, andnud ukrainlastele lootuse siduda oma tulevik kindlalt Euroopaga. Peame ka rohkem pingutama, et aidata naaberriikidel toime tulla, ning see peab hõlmama Moldovat ja Gruusiat.

Me ei tohi Ukrainat üksinda jätta. Ja ma tean, et kõik selle laua ümber istujad teevad omalt poolt kõik, et seda ei juhtuks. Putin alahindas meie otsustavust peaaegu sama rängalt, nagu ta alahindas ukrainlaste vastupanuvõimet ja vastupanu.

Samasugust vastupanuvõimet on meil endilgi vaja. Teame, et Putin ei peatu Kiievis, nagu ta ei peatunud Krimmis. Süürias lihvitud taktikat rakendab ta nüüd jõuliselt Euroopas. Meie pingutame selle nimel, et tema ettevõtmisest saaks kõige kulukam viga, mille ta on eales teinud.

Meie sanktsioonid peavad jääma karmiks. Kremli oligarhidele tuleb keelata ligipääs mugavustele, millega nad on Euroopas harjunud. Meie ettevõtted ei pea enam majanduskasvu

tagamiseks Venemaa poole vaatama. See muutus toimub suures osas üldsuse survel, kuid kui surve peaks raugema, peame olema valmis jätkama samal kursil. Ühtlasi peame tagama, et krüptoraha või uued finantstehnoloogia vahendid ei jätaks avatuks ühtegi tagaust.

See peab Putinile kahju tekitama ja võib paraku ka meie endi jaoks valus olla, kuid see on kulu, mida peame praeguses Euroopa ajaloo pöördepunktis kandma. Arvan, et ka meie inimesed on nõus seda hinda maksma.

Kuna meie kogukonnad saavad tunda Putini sõja hinda, peame olema valmis tugevdama Euroopa majanduslikku alust. See tähendab ümberstruktureerimist ja uusi investeeringuid teadusuuringutesse ja toorainetesse – ja sealjuures on ülimalt oluline komisjoni ettepanek võtta vastu ELi kiipide õigusakt –, ent peab tähendama ka nende ettevõtete abistamist, kellelt ootame, et nad ei vaataks enam Venemaa poole, ning peab tähendama mitu korda suuremaid pingutusi digi- ja rohepöörde tegemiseks. Euroopa roheline kokkulepe puudutab nii kliimat kui ka julgeolekut. Samuti on meie jaoks vajalik ülemaailmne koostöö, et tagada demokraatlik ühisrinne meie digitaalse autonoomia kaitseks.

Lubage mul siinkohal ainult nimetada infosõda, mida me juba kogeme. Me ei pea mitte ainult tugevdama oma küberkaitset, vaid peame ka jätkuvalt tõrjuma arusaama, nagu muudaksid Putini-vastane hoiak ja tegevus Euroopa kuidagi Venemaa-vastaseks. Putinit vastustavad venelased on need, kes saavad selles asjas selgust tuua – hoolimata vanglakaristuse ohust, mis neid ähvardab. Nemad on õigel ajaloo poolel – meie poolel.

Peame selgelt tunnistama, et Putini ja Lukašenka tegevus Ukrainas on kuritegelik. See on sõjakuritegu. See lõhub demokraatlikku maailmakorda. Süüdlased tuleb Rahvusvahelises Kriminaalkohtus vastutusele võtta, kui õige aeg kätte jõuab. See oleks Ukraina rahva, õigusriigi ja meie reeglitel põhineva elulaadi suur võit.

Ma tänan teid.